

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu annu 5 fl.—cr., pe 1/2 annu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu annu 14 fr., pe jumetate annu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.

Nr. 3315.

Esamenele de calificatiune invetiatorésca vor avé
locu cu incepere din 15/27 Septemvre a. c.

Recurentii au sè se presinte cu documintele
originali.

Arad, din siedinti'a consistoriala tienuta in 4/16
Augustu 1889.

Ioanu Mettanu, m. p.

Episcopulu Aradului.

Nr. 3391.

In sensulu §-lui 4 din regulamentulul sinodalu
referitulu la esamenele de calificatiune ale candida-
tiloru de preotie — terminele pentru tienerea acestoru
esamine se staveresce pe diu'a de 18/30. Sep-
temvre an. cur., in care di, cu incepere dela 8 óre
dimineati'a se va tiené esamenulu scripturistichu, ér in
19. Septemvre cal. v. a. c. eventualminte si in dí-
lele urmatóre se va tiené esamenulu verbalu.

Cererile pentru admitere instruite in sensulu
§-lui 8. din regulamentulul susprovocatu au a se sub-
sterne subscrisului Consistoriu pana la 1. Septemvre
cal. v. a. c.

Aradu, 12/24. Augustu 1889.

*Consistoriulu eparchialu gr. or.
románu din Aradu.*

Nr. 255.

Inscrierile eleviloru in institutulul pedagogico-
teologicu gr. or. din Aradu pentru anulu scolasticu
1889/90 se voru efeptuí in dilele: 2, 3 si 4 Sep-
temvre calend. nou a. c. in órele dela 9—12 ina-
inte de amédi in cancelari'a directiunei institutulul.
Totu in numitele dile in órele dela 3—6 dupa a-
médi se voru tiené esamenele de repetitiune cu ele-
vii indreptatiti a cere admiterea la aceste esamene con-
form regulamentulul institutulul. Prelegerile se voru
incepe in 5 Septemvre, ér Dumineca in 8 Septem-
vre se va oficiá in biseric'a catedrala unu servitiu

solemnu pentru inceputulu anului scolasticu, si se va
oficiá santirea apei in sal'a mare a seminariulu di-
ecesanu.

Aradu, 12/24. Augustu 1889.

*Directiunea institutulul peda-
gogico-teologicu gr. or. rom.
din Aradu.*

NICOLAE,

din indurarea lui Dumnedieu episcopulu bisericel drept-
oredinólóse resaritene in eparchi'a romána a Caranse-
besiului.

Iubita preotime, evlaviosiloru crestini!

*Daru, indurare si pace dela Dumnedieu Tatal nos-
tru carele este in ceriuri.*

O schimbare insemnata, o prefacere neobcínuita,
iubitiloru fii credinciosi, s'a intêmplatu in tiner'a si
de Dumnedieu scuti'ta eparchie a Caransebesiului!

O voce nóua resuna adi din scaunulu archie-
rescu catra voi, cari pana acnm erati dedati a audi
numai vocea cea patrundietóre a bunului vostru ar-
chiereu de odinióra, care adese-ori ve incaldiá ini-
mille si ve electrisá mintile cu gur'a lui de aur. Elu
a disparutu dintre noi, pentru-cá astfeliu a intocmitu
Dumnedieu lumea acést'a si tóte câte se cuprindu
intr'éns'a, vediute si nevediute, cá nici o fintia se
nu stea in vecie, afara de elu unulu, care in modu
admirabilu, supranaturalu, necuprinsu de mintea nóstra
stapânesce si ocârmuesce tóte dupa cuvintele scrip-
turei: Intru inceputu tu Dómne pamêntulu ai inte-
meiatu, si lucrurile mâniloru Tale sunt ceriurile. A-
celea vor perí, ér tu . . . acel'a-si esti si anii tei
nu vor lipsi!“

Da, la plinirea vremii a placutu cerescului pa-
rinte a chemá la sine pe preaiubitulu vostru epis-
copu Ioanu, remânêndu eparchi'a in jale: biseric'a
fara mirele seu, eparchi'a tara capulu seu, credin-
ciosii eparchiali fara tatalu ingrijitoriu si spriginitoriu
alu loru.

Dar Dumnedieu, isvorulu induràrilor si alu bunatàtiloru, nevoindu cá obidarea vóstra se fie indelungu duratóre, cu darulu seu si cu ajutoriulu seu de sus a facutu, cá durerile vóstre se inceteze si jalele se vi se schimbe in bucurie, prin reintregirea scaunului vacantu alu eparchiei obidate.

Fii acestei eparchii adunati in sinodulu diecesanu electoralu din 26 Martiu a. c. insufletiti de insemnatatea obiectului, petrushi de binele si fericirea eparchiei, inspirati de puterea covêrsitóre a Duchului Sfântu, — conlucrându cu totii in dragoste si buna intielegere fratiésca, isbutira in sfêrsitu a-si concentrá voturile loru in o unica persóna, in persón'a umilitàtii mele, alegându-me de fiitoru episcopu alu vostru. Prasântitulu nostru sinodu episcopescu inca i-si dadù consimtiemântulu seu din punctu de vedere canonicu in alegerea acést'a; éra Majestatea S'a preainaltulu nostru imperatu si rege apostolicu Francisc Iosif I. prin preainalt'a resolutiune din 1 Iuniu a. c. se indurà prea gratiosu a intàri actulu de alegere si pe mine drept aceea de episcopu alu eparchiei Caransebesiului. Pe bas'a acestei preainalte intàriri, urmà apoi in 11/23 Iuniu a. c. chirotonirea mea intru episcopu, sevêrsita in biseric'a catedrala din Sibiiu, prin Escelenti'a S'a Inaltpreasântitulu nostru metropolitu Miron Romanul, cu conlucrarea Preasântiei Sale episcopului Aradului Ioanu Metianu, éra in 2/14 Iuliu pe bas'a diplomei regale din 1 Iuniu si a gramatei metropolitane din 11/23 Iuniu instalarea mea de episcopu canonicu si legalu, si introducerea mea factica in scaunulu nostru arhierescu alu eparchiei Caransebesiului, sevêrsite in modu serbatorescu in biseric'a nóstra catedrala din orasiulu residentialu alu Caransebesiului, prin mandatarulu metropolitanu, Preasânti'a S'a dlu episcopu alu Aradului mai susnumitu.

Astfeliu iubitiloru, au decursu si s'au sevêrsitu lucrurile strens legate de intregirea eparchiei nóstre a Caransebesiului!

Éta aici, indurarea si binecuventarea ceriului! Éta bunevointi'a din partea factoriloru, cari in modu legalu au concursu la actulu acést'a de mare insemnatate! Éta bucurie si mângaiere sufletésca, care adi cuprinde inimile nóstre dela micu pana la mare!

Si cum se nu ne bucuramu noi, când vedemu, cá scaunulu celu golu arhierescu s'a implinitu, eparchi'a veduvita s'a intregitu, dorintiele nóstre s'au satisfacutu? Când vedemu, cá durerile nóstre au incetatu si doliulu bisericiei s'a depusu? Când vedemu, cá un'a din cele mai cardinale dispositiuni ale legii nóstre organice in fapta s'au adusu la valóre?

De tot fericitu me semtu si eu adi, iubiti fii spirituali, când celu dintâiu cuvântu alu meu la cea dintâiu pasire in faptic'a mea activitate arhierésca, i-lu votu indreptá catra voi!

Se multiamimu deci lui Dumnedieu si tuturoru viitoriloru de bine si spriginitoriloru causei nóstre

celei sfinte, cari au facutu, cá nisuintiele si silintiele nóstre cele mari si drepte sè se incoroneze cu rezultatulu celu mai doritu.

Dar iubitiloru, nu se póte negá, cá rezultatulu acést'a in mare mesura vine de a se atribui si stàrii celei regulate, la care am ajunsu noi cu afacerile nóstre bisericesci.

Nu póte fi nimeni asia de streinu in biseric'a nóstra, care se nu cunósca folósele cele mari, ce le trage dupa sine o viatia regulata in societate preste totu, si in biseric'a in deosebi; se nu cunósca prin urmare cât de bunu si folositoriu e organismulu nostru bisericescu constitutionalu de care ne bucuramu in presentu, si dupa care in timpu asia de scurtu, ne fù cu putintia de a ne intregi vacant'a nóstra eparchie, spre care sfêrsitu mai inainte se cerea timpu indelungatu, ani intregi, si atunci de multe ori fara rezultatulu doritu. Si acést'a pentru cá constitutionalismulu, fie in statu, fie in biseric'a, e doveditu cá cea mai corespundietóre forma de administrare daca cei ce se folosescu de elu sciù si voescu se faca intrebuintiare drépta de dènsulu.

Ce urméza de aici alta, decât cá datori suntem se pretiuimu acestu osganismu bunu cum se cuvine, se-lu sustienemu din tóte puterile si se ne ingrijimu cu scumpetate pentru viati'a lui, daca voim, cá elu si in viitoriu se produca asemenea roduri imbucuratóre, cum suut cele de acum.

Si grija nóstra pentru dènsulu nu cere sacrificii asia de mari, cum dóra s'ar para unor'a. Recompens'a morale e indiecitù mai mare. Faca-si fie-care datori'a cu esactitate, implinésca-si fie-care parte constitutiva a diecesii chemarea fara siovaire, cum se cere si se astépta dela ea, si atunci cursulu afaceriloru va merge bine, usioru si satisfactoriu.

Aici mai ântâiu sunt chemati factorii principali, ca se concurga cu activitatea loru in sensulu statutulu organicu, cá fie-care se fie la locul seu in sfer'a s'a de activitate, indicata de lege. si se fimu siguri, cá in modulu acést'a vom sporì, vom dá inainte in tóte directiunile.

Ast'a e, ce a-si dorì eu pentru cursulu regulatu alu afaceriloru nóstre diecesane. Si eu voiu si pre-tinde dela organele nóstre subordonate bisericesci, scolare si epitropesci cea mai esacta si sincera, va se dica neinteresata conlucrarea in conducerea, pertractarea si esecutarea obiectelor, ce cadu in competenti'a activitãtii loru.

Cursulu si competenti'a agendelor de altmintealea sunt deplinu normate in legea nóstra organica si in regulamente. Eu me voiu ferì de a trece hotarele acestoru legi; faca toti cei chemati asemenea, si atunci pacea si liniscea, si bun'a intielegere, esentialele conditiuni de viatia si de prosperare ale fie-carei societãti, prin urmare si cu deosebire ale celei bisericesci, vor domni, si viitoriu celu mai imbucuratoriu posibilu va straluci in biseric'a.

Dar iubitoru, activitatea noastră nu se poate margini numai pe lângă aceste lucrari administrative. Problem'a bisericeii e multu mai grea, scopurile ei multu mai inalte, care au se ocupe gândirile si activitatea noastră in biserică, fatia cu cari bun'a organizatiune vine de a se socoti numai că unu mijlocu spre ajungerea scopului. Si scopurile acestea se reducu la starea noastră religioasă-morala, intelectuală si materială, asia dar la salutea noastră proprie, va se dica: la in-sa-si fericirea vremelnica si vecinica a tuturor credinciosiloru bisericeii noastre diecesane.

Din acestu punctu de vedere adresându-me catra voi, nu ve potu din destulu pune la inima mai întâiu de toate grij'a pentru biseric'a noastră dreptu credincioasă resarităna, credinți'a noastră stramosiēscă, pe care că pe unu odoru scumpu o mostenirăm delamosi stramosii nostrii. Pe acēst'a se o pazimu neclintitu si se o aperamu că lumin'a ochiloru aducēndu-ne aminte, că ea a fostu totdeun'a scutulu celu mai puternicu alu esistentiei noastre nationale, că ea adese ori ne-a mângaiatu in diu'a necasului, turnându balsamu alinatoriu peste ranele si durerile noastre, si că ea are se ne fie si in viitoriu fortarētia tare că stānc'a in contra tuturor loviriloru dusimane.

Ve recomādu mai incolo, iubitoru, religiositatea si moralitatea, că o conditiune de viatia preste totu si in parte. O persōna, fie privata, fie morala, o societate chiar fara religiositate si moralitate e stērsa neresistibilu din cartea vietiei. Pentru aceea staturi si imperātii din cele mai puternice in lume, indata ce s'au petrunsu de veninulu cutropitoriu alu coruptiunii, s'au stinsu, au peritu cu totul, incāt numai dupa nume se mai sciu astadi. Au acestu adeveru tristu nu ni-lu dovedesce din destulu istori'a, au nu ni-lu arata spre indestulire nenumeratele casuri ce dilnicu se srecōra pe denaīntea ochiloru nostri? Luati aceste doue religiositatea si moralitatea dela societate, si ea va deveni unu caos fara razimu!

Ve mai recomādu, iubitoru, scōl'a si invetiamentulu, că pe celu mai siguru mijlocu spre cultur'a omenēscă. Cāci trebue se scim, că ceea-ce e lumin'a sōrelui pe firmamentu, care imprascie intunecimea noptii: aceea e lumin'a sciintiei in capulu omului, care de asemenea imprascie intunecimea mintii. Fara cultura, dar adeverata si nu numai spoi-tura, adi nu e cu putintia sē se numere unu poporu intre popōrele cele vii. Dar fundamentulu culturai e sciinti'a, si alu acesteii'a scōl'a. Se ne in-grijimu deci cu totadinsulu pentru scōla, se ne silimu din toate puterile noastre pentru luminarea poporului. Unde am stā noi adi, daca scōl'a o am fi imbrati-siatu mai de multu?

Ve recomādu, iubitoru, activitatea s'au munc'a, că o conditiune a stării bune materiale a unui po-

poru. „In sudōrea fetii tale, vei agonisi cele de lipsa ale tale“ — si „vrednicu e lucratoriu de plat'a s'a“ sunt cuvinte de auru ale s. Scripturi. Insa-si viēti'a omului nu e decāt o continua activitate, fara care elu devine unu corpu putredu, prin urmare mortu de viu. Se lucrām deci că se traimu; se ne agonisimu stare buna materială, prin munca drēpta, că se ne putemu lumină spiritulu, si se ne putemu imbunātati totodata si starea noastră intelectuală si morala.

In sfērsitu se cuvine se amintimu aici si de datorintiele noastre catra patrie si legile ei, catra inalt'a stapānire a patriei si autoritātile dinafara. Se implinimu datorintiele acestea cu scumpetate, cum le am implinitu totdeun'a in interesulu bine intielesu alu nostru si alu patriei noastre comune, remānēndu pururea credinciosi Maiestātii Sale imperatului si regelui nostru apostolicu Francisc Iosif I. si augustei sale case domnitōre.

Acestea sunt, iubitu cleru si poporu diecesanu, vederile mele la intrarea factica in activitatea mea archierēscă, la primulu meu cuvēntu, ce afli de lipsa a indreptā catra voi. De aceste convingeri sum eu petrunsu in momentele cele mai insemnate ale vietii mele, si tot acestea vi le recomānd cu tota caldur'a si vōue spre primire, si ulteriōra desvoltare in interesulu celu adeveratu alu tuturor credinciosiloru nostri eparchiali.

Dar mai întâiu tie, iubitu cleru diecesanu ti-le recomādu cu tota tari'a sufletului meu. Aduti aminte de cele scrise in Scriptura: că tu esci sarea si lumin'a lumii! Că luminarea aprinsa nu se pune sub obrocu, ci pe masa, că se lumineze celoru din casa! Ingridesce deci de acēsta sare, că se nu se strice, si de acēst'a lumina, că se nu se stinga si intunece! Fii ascultatori si implinitori cuvintelor sfinte; feresce-te de cele rele, că se poti fi exemplu viu de imitatiune poporului incredintiātu pastoriei tale, căci vai! amare sunt fructele neascultării!

Ēra tu iubitu poporu diecesanu, fii si tu ascultatoriu si implinitori invetiaturiloru sfaturiloru si povetieloru invetiaturiloru bisericeii; ajutati-i si spriginti-i pe ei in lipsele si trebuintiele lor; trāiti intre voi in pace si dragoste fratiēscă, că se ve fie vōue bine si se aveti ani multi fericiti pe pamēntu spre marirea lui Ddieu, prosperarea bisericeii si a vōstra proprie fericire, ceea ce ve si dorescu din adēnculu inimei mele. Amin!

Cu binecuvēntarea mea archierēscă remanu

Caransebesiu, din siedinti'a consistorială plenara tienuta in 10/22. Iuliu, 1889.

Alu vostru tuturoru

de tot binele voitoriu:

Nicolae Popea, m. p.,
episcopu.

Despre scóla in genere si in specialu despre unele scaderi a le scólei nóstre poporale.

Dumnedieu creându lumea, a pus de stepându preste tóte lucrurile ce le-a facutu pre o fiintia, carea prin schinteia cea divina nu numai ca se deschilinesce de celalalte fapturi, ci se redica catra creatoriulu seu si ia asemenarea lui.

Cu ajutoriulu acelei schinteia divine, pe carea o numimu sufletu, omulu e in stare a cunósce creatiunile lui dumnedieu, e in stare a se cunósce pre sine si din acestea invétia a cunósce pre insusi creatoriulu seu.

Precum tóte si-au scopulu loru in lume, asia si omulu tientesce catra unu anumitu scopu. Scopulu lui e bunastarea si fericirea. Privindu individulu, famili'a, natiunea, vedemu ca fie-care nisuesce catra acestu scopu.

Mijloculu, prin care omulu si-pote ajunge scopulu seu, e cultur'a cea adeverata a mintii si a inimii. Cu cât cinev'a se cultiva mai multu, cu atât devine mai perfectu si prin urmare cu atât se apropie mai mult de fericire.

Rolulu principalu in ceea ce privesce cultivarea omului fara 'ndoéla 'lu are scól'a. Scól'a lu-face cunoscutu cu natur'a si cu tóte productele ei dându-i totodata si posibilitatea de a se folosi de ele; prin scóla devine la cunoscinti'a de sine si a misiunei sale pamentesci; scól'a, prin propagarea dogmeloru crescinesci, desvólta si intaresce reportulu seu catra creatoriu; scól'a lu-face flecibilu pentru totu ce e bunu, frumosu si nobilu; cu unu cuventu scól'a face pre omu capace de a traí cá omu adeveratu asia pre cum Dumnedieu l'a creatu.

Trebuinti'a scólei ca foculariu alu culturei, e de multu recunoscuta din tóte punctele de vedere ale vietii omenesci. Istori'a ne aréta destulu de luminatu cá popórele, cari au fostu petrunse de adeverat'a valóre a scólei, au ajunsu la o stare stralucita asigurându-si unu viitoriu mare. — „Ai carte, ai parte, n'ai carte n'ai parte,“ acésta maxima se adeveresce mai alesu in timpulu nostru din ce in ce totu mai multu si pe di ce merge. Omenimea de buna séma a inaintatu in cultura, si inaintéza tot mereu; dar in schimbu cu acésta inaintare s'au ivitu in sinulu ei si ispite mai multe, in cari fórte usioru potemu alunecá, de cumva nu vom fi pregatiti destulu de bine si cu multa cunoscintia de vietia.

Celu ce varea se traéscá, acel'a trebue se invetie a traí.

Astadi, când individulu cu individulu, natiune cu natiune stau in lupta continua pe vietia ori mórte, in lupta pentru ecsistintia, in carea unulu amenintia cu perire pre celalaltu, — se cade óre nóue, acelor'a cari anume suntenu chiepati a desvólta si otieli fortiele de lupta, ba chiar a chiarificá si directiunea luptei — a privi indiferenti la scen'a de lupta, in

care poporulu nostru e amenintiatu cu devingere, cu perire? Ba, nici de cât. Trebue se ne punemu cu tóta seriozitatea pe lucru, se lucramu si inca mai cu mare energie de cât altii de sém'a nóstra: acést'a o pretindu interesele vitale ale poporului nostru, care in urm'a timpuriloru grele, prin cari a trecutu, fiindu mai scapatatu si mai inderetu in cultura, recérca si poteri mai otielite la lucru de cât alte popóre, cari au inaintatu cu tempulu, — cá-ci numai lucrându astfelu, vom fi in stare a aduce poporulu nostru la posibilitatea de a tiené bilantiulu in lupta.

Armele, cu cari lupta poporele lupt'a pentru existintia, sunt: cultur'a si sciinti'a. Celu mai cultu va fi mai dibaciu luptatoriu de cât celu mai putienu cultu, si deci invingerea inca va fi a acelui'a sigura. Invingerea numai asia o vom asigura-o pe partea nóstra, déca nu ne vomu lenevi a ne câscigá si a ne armá pe deplinu cu armele trebuintiése. Ér cá se ne armámu, n'avemu decât se pasimu in arsenalulu numitu „scóla.“ Imbratisiându scól'a cu mai multa dragoste, ea ne va invétia a luptá cu istetime si ne va conduce pe calea biruintiei si a fericirei.

Potem afirmá, ca scól'a este pentru fie-care poporu unu sóre, la ale cărui radie datatóre de vietia viéza, cresce si se 'ntaresce.

Déca are cinev'a trebuintia de scóla, atunci de siguru, cá poporulu románu e celu dântáiu, carele semte mai multu trebuinti'a ei. Acést'a se vedesce si din referintiele lui de vietia. Vedemu adeca pre tieranulu románu de multe ori espúsu eventualitátiloru din lips'a de precaugetare, din lips'a unui planu siguru si cu socotéla. Lu-vedemu, cum singuru se exploatéza in folosulu altor'a, din cauza, ca nu-si scie intocmi trebile lui de astfelu, ca in ori ce imprejurari sè se scie si se fie capace a se ajutá. Aceste sunt tot atâtea scaderi, cari nu contribuescu la progresarea lui nici in cele materiale, nici in cele spirituale.

In faci'a acestoru imprejurári scól'a trebue se-si faca detorinti'a; ea e chiepati a-lu inzestrá cu tóte cunoscintiele necesarie, a-i dá indreptariulu pentru vietia; ér cá se póta face acést'a, se recere se fie la 'naltimea chiepati sale.

Déca vom fi cu buna luare de séma la tóte necesitátile ce se vedescu la poporulu nostru, usioru potemu deduce si directiunea pe carea trebue s'o urmeze instructiunea scólei nóstre poporale, séu cu alte cuvinte: scól'a numai atunci va corespunde titlului seu adeveratu, când in tot momentulu va avé in vedere, cá pre cine si spre ce scopu lu-pregatesce? Poporulu nostru e agronomu; instructiunea lui va fi asiadara cu deosebita atentiune la ocupatiunea si lucrurile, cu cari are se vina elevulu mai târdiu cá agronomu in atingere.

Scól'a depinde dela dóue conditiuni, a) invetiatiu bunu, si b) frecuentatiune regulata. Condiutiunea prima nu depinde dela a doua; a dóua inse, adeca frecuenta-

tiunea regulata depinde si dela invetiatoriu, dar nu depinde chiar numai dela elu precum sustieniu unii, când dicu „invetiatoriu bunu, frecuentatiune regulata,“ de órece pôte se fie invetiatoriulu cât de bunu si conscientiosu in oficiulu seu : sunt inse imprejurâri, cari nu favoriséza frecuentatiunei scolare nici atunci. Un'a din acelea imprejurâri e d. e. seraci'a. Tieranulu nostru érn'a nu-si trimite copilulu la scóla, cà-ci nu-lu pôte provedé cu vestmintele de lipsa. Primavér'a si vér'a cu atât mai vértosu nu, pentru cà ocupatiunea lui 'lu duce de acasa la câmpu cu soci'a s'a cu tot, ér pe Ionitia celu de scóla 'lu lasa acasa se îngrijésca de ceialalti frati mai mititei, apoi de vitielulu celu micu, etc.

Revenindu asupr'a conditiuniloru de mai susu ale scólei, nu va fi fara folosu a ne ocupá putieniu de ele, fiind-cà inse si scóla e intrupata in acelea.

Factorulu principalu in scóla e invetiatoriulu. Ceea ce e sufletulu pentru corpu, aceea e invetiatoriulu pentru scóla. Invetiatoriulu cualificatu pe deplinu in art'a s'a, diligente si conscientiosu in activitatea s'a, si pe lângá o frecuentatiune scolara regulata pôte ridicá scól'a la adeverat'a ei valóre. O astfelu de scóla va si produce negresitu ródele de lipsa.

Daca scól'a nóstra poporala n'a fostu si nu e in stare a face progresulu ce-lu reclama spiritulu timpului, de siguru cà ne lipsesce cev'a din aceste conditiuni. Séu nù suntemu destulu de pregatiti in a le invetiatoriei, séu ne lipsesce diliginti'a, séu frecuentatiunea scolara e nesuficienta. — Parerea mea e a) ca nu suntemu destulu de pregatiti pentru carier'a nóstra si adeca : nu posedemu destoinici'a receruta in art'a de a instrúá. (Va urmá.)

Santirea bisericei din Chisicou.

Diu'a de 30. Iuliu v. a. c. a fost o adeverata di de bucuria si de serbatóre pentru locnitorii din comun'a Chisicou cu filialele Magura si Valea négra de sus.

A fost diua de bucuria si mangaere sufletésca, pentru cà credinciosii acestei comune, intr'o buna contielegere ascultand sfaturile intiepte ale preotului lor Teodoru Andru, dupa multu timpu de asceptare, astadi au vediutu radicata — cu ajutoriulu Parintelui Ceresc — bisericea cea nóua construita frumosu si corespundietóre scopului.

A fost totodata diua de serbatóre, pentrucà in aceasta di s'a dusu in deplinire santirea bisericei nóue prin Domnulu protopopu tractualu Vasiliu Papp cá delegatu alu Preasantiei Sale Domnului Episcopu diecesanu fiindu asistatu de 8 preoti din juru.

La 8 óre demineati'a fiindu deja coadunata multime de poporu s'a inceputu serviciulu divin, cu cantarea utreniéi intre care s'a intretiesutu si stihurile din 13. Sept. ale inoirei; apoi santirea apei, stropirea si incunjurarea bisericei sub care s'a cetitu patru evangeliu in patru cornuri ale bisericei si s'a cantatu tropariulu hramului si doxologia, dupa reintrarea in biserica s'a inceputu St'a

liturgia, si la fine dlu protopopu a tienutu o cuventare ocaionala, facendu buna impresinne la poporulu coadunatu care abia mai incapé in biserica.

Dupa impartirea anoferei si sarutare santei cruci sau facutu in morminti rugatiunile prescise pentru cei repozati si cu acésta s'a terminatu actulu solemn pe la una óra dupa meadiadi. E de observatu cá cantarile in strane le-au efeptuitu invetiatorii si càti-va teologi din cerculu acest'a poffiti anume la santire.

Apoi s'a inceputu prandiulu sub umbr'a pomiloru in gradn'a preotului din locu, la care au participatu afara de preotii celebranti o frumósa cununa de inteligenti din juru, terminandu-se cu musica si jocuri poporale tieranesci.

Sub durat'a prandiului s'a redicatu si toaste; celu dintâiu l'a redicatu dlu protopopu intru sanatatea fericirea si viati'a indelungata a Preasantiei Sale Domnului Episcopu, apoi dlu notariu cercualu S. Andru pentru dlu protopopu si preotii celebranti, in fine pentru familia preotului din locu, pentru comitetu, epitropu s. a.

Notezu la fine, cà precum sum informatu; poporulu din numit'a comuna când s'a inceputu la edificarea bisericei, abia a dispusu de sume modeste opt-noue sute de florini, dar fiindu mare insufletirea si dorulu, cá se aiba odata unu locasiu alu Dumnedieu, dupa recerintiele moderne — prelanga tóte greutátile si dările ce au a suporta — au adunatu sum'a trebuintiósá prin repartitia pe poporeni. Càtra care s'a mai adausu ajutoriulu votatu si daruitu gratiosu din partea Preasantiei Sale Domnului Episcopu de 100 fl. si de catra Ven. Consistoriu din Oradea-mare de 80 fl., acést'a suma au venitu precum mi spunea epitropulu, chiar in timpululu celu mai criticu, adeca când erá mai mare lipsa de bani spre a plati maestrui, si asia au fost tare binevenite acele ajutórie. Pentru care primésca Prea bunulu Parinte Episcopu si Ven. Consistoriu multiamita fiasca a credinciosiloru.

Beiusiu, 3. Augustu v. 1889.

Unu óspe.

D i v e r s e.

* *Diua Nascerii Maiestáti Sale*, pré gloriosului nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosifu Antaiulu s'a serbatu din partea bisericii nóstre cu mare solemnitate. In tóte bisericele din Eparchi'a nóstra s'a oficiat Te-Deum, si s'au ridicatu rogatiuni ferbinti pentru indelung'a viétia si sanatate a Maiestáti Sale.

* *Pré Santi'a S'a* parintele Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu s'a rentorsu Joi'a trecuta dela Budapest'a, unde a participatu la siedintiele reprezentantiei fondatiunei fericitului Emanoil Gozsdu.

* *Consistoriulu eparchialu aradanu* este conchiamatu la siedintia plenaria pre Joi'a viitória in 17/29 Augustu a. c. la 10 óre inainte de amédi. La ordinea dilei este: deplinirea protopresviteratoru vacante, alu Banat-Comlosiului si alu Aradului, pre bas'a alegerii efeptuite prin concernintele sínóde protopresviterale.

* *Alegeri de preotu*. Duminec'a trecuta s'a tienutu alegere de preotu pentru parochi'a vacanta din Pecic'a-

romana, protopresviteratul Aradului si în San-Nicolaulu micu, protopresviteratul Lipovei: In Pecie'a s'a alesu de preotu dlu Demetriu Barbu, doctoru in sant'a teologia, ér in San-Nicolaulu micu dlu Georgiu Romanu, clericu absolutu alu eparchiei nóstre si actuariu la consistoriulu metropolitanu.

Felicitàrile nóstre!

* **Himenu.** Dlu Gerasi mu Balintu, inveniãtoriu in comun'a Monerau, si-a incredintiatu pre domniãsiór'a Emilia Demetroviciciu din Aradu. — Felicitàrile nóstre!

* **Necrologu.** Aflãmu cu durere, ca amicu nostru Teodoru Ceontea a induratu o grea lovitura a sortii — perdiendu pre neuitat'a s'a mama Mariu'ca maritata Iovu Ceontea, carea in 30 Iuliu vechiu a trecut la cele eterne, — fiindu in etate de 73 de ani. Remasitiile pamentesci ale defunctei s'au depusu spre odichn'a eterna Marti in 1 Iuliu vechiu in curtea bisericeii din Ded'a, langa sicriulu, in carele se odichnescu osemintele sociulu ei. — Se-i fia tierin'a usióra si memori'a binecuvãntata!

* **Necrologu.** Veduv'a protopresviteresa Elen'a Vasiliévici nascuta Nicóra dupa unu morbu scurtu a incetatu din viétia in diu'a de 9/21. Augustu a. c. — lasandu in celu mai profundu doliu pre fratele densei Michaiu Nicóra, jude regescu in Satmaru, sororile: Iulia m. Filimonu si Sofi'a, m. Antonescu, nepotii Iuliu Chirilescu, notariu publicu in Chisineu, Dr. Corneliu Nicóra cand. de advocatu in Aradu, nepótele Mari'a Marcusiu, Hean'a Iancu, Mari'a Serbu, cumnatii: Petru Chirilescu, protopresviterulu Chisineului, Emanoil Filimonu, notariu emeritu si Stefan Antonescu, presiedinte la scunulu orfanal din Lugosiu.

Remasitiile pamentesci ale defunctei s'au depusu cu solemnitate in cimiteriulu gr.-or. din Siri'a in fienti'a de facia a rudeniiloru si a unui publicu alesu si numerosu, carele venise se dea ultimulu tribut de iubire si simpatia defunctei, carea in intréga viétia s'a s'a distinsu prin manier'a si virtutile, cari au infrumsetiat totdeun'a famili'a Nicóra din Giul'a.

Se-i fia tierin'a usióra si memori'a binecuvãntata!

* **Concertu in Beusiu.** Comitetul parochialu din Beusiu arãngeza cu concursulu tinerimeii studiöse in sér'a de 27 Augustu a. c. in sal'a scólei gr. or. rom. un concertu in favorulu scólei din locu si alu fondulu gimnasiulu romanu din Aradu cu urmatóri'a programa: 1. „Santirea scólei nóue.“ 2. „Serenad'a“ de Marscher, esecutata de corulu vocalu, sub conducerea lui Demetriu Pop'a clericu absolutu. 3. „Hodja Murad Pasia“ poesie de V. Alesandri declamata de Ioanu Budu, stud. absolut. 4. „Din siedietóre“ (putpuriu) de I. Vidu. esecutata de corulu vocalu. 5. „Importanti'a istoriei nationale asupr'a limbei materne.“ disertatiune de M. Vancea, clericu absolutu 6. „Lume, Lume,“ de I. Muresianu esecuta de corulu vocalu. 7. „Coriolanu“ poesia de I. Goldisiu decl. de Georgiu Papp. clericu c. II. 8. „Marsiu român“ de I. Vidu esecutata de corulu vocalu.

* **Junimea rom. studiösa** din Giul'a in 4. a l. c. in sal'a otelului „Coron'a“ a arãngiatu unu concertu si petrecere de dans, in favorulu scóleloru gr. or. din loc. La concertu st petrecere au fost, dintre Dómne: Dn'a Cornea (Belesiu), (Kétegyháza), dn'a V. Popovicu (Ciab'a), dn'a G. Crainicu, (Nadabu), dn'a I. Roxinu, (Ciumediu), dn'a N. Roxinu, (Micherechiu), dn'a P. Martin, (Socodori), dn'a V. Pantosiu, (Varsiandu), dn'a Belesiu, (Kétegyháza), dn'a J. Mihisiu, (Rojtu). Domnele: P. Biberea, I. Joneescu, I. Ivan, C. Berbecuti, C. Ilvici, (Giul'a). — Dintre Dnisióre: Sylvia H. Bejanu, Christin'a Bejanu, Mariór'a Nicóra, Elen'a Berbecuti, Emili'a Berbecuti, Catiti'a Ilvici, Ecat. Mihisiu, Etele'a Mihisiu, (Giul'a), Corneli'a Martin, (Socodoru), Mariór'a Crainicu, (Nadabu), Floriti'a Roxinu (Tamasid'a), Lucreti'a Roxinu, (Ciumediu), Lucr. Roxinu, (Micherechiu), Sofi'a Giuliani, Ersili'a, Giuliani, (Otlac'a). — Au supra solvitu Domnii: Miscovicu Sav'a 1 fl. Const. Berbecuti 1 fl. Teodoru Cost'a, (Homorogu) 1 fl. Ilie Vonig'a 50 cr. N. N. 1 fl. Ilie Nicóra 50 cr. I. Joneescu 50 cr. Iustinu Popovicu 1 fl. Dem. Ardeleanu, (Varsiandu) 1 fl. G. Ciobrisiu, (Varsiandu) 1 fl. Nicolau Roxinu, (Micherechiu) 4 fl. Dn'a I. Roxinu, (Ciumediu) 1 fl. V. Pantosiu, (Varsiandu) 50 cr. V. Belesiu, (Chitighazu) 2 fl. T. Benchisianu, (Chitighazu) 50 cr. P. Albu 50 cr. I. Mihisiu, (Rojt) 50 cr. Ionu Giuliani, (Otlac'a) 1 fl. — Primésca multu On. Dni multiimita junimei r. stud. din Giul'a. — Mircea Bejan.

* **Piat'a Aradului** din Vinerea trecuta: Grãu de celu mai greu 8.— fl. ér acelu amestecatu 7.80 fl.— secara 6.20 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 6.— fl. — Ovesulu 5.60 fl. — Cucuruzulu 4.80 fl. — Mazere 20.— fl. — Fasolea 12 fl. — Lintea 24 fl. — Cartofii 4 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de oie 32 cr, unsórea chil'a 75 cr, ér clis'a per chila 70 cr. v. a.

Au aparutu si se afla de vendiare, in „Tipografi'a diecesana“:

1) „**Metodica scólei poporale**“ de Dr. Petru Piposiu, prof. — partea speciala. — Pretiulu 1 fl. 05 cr. francata.

2) „**Cursu practic**“ despre cultivarea pomiloru si a fragariloru, de I. P. Reteganulu, inventiatoriu. Pretiulu 35 cr. francata.

CONCURSE.

In urmarea ordinatiunei Ven. Consistoriu eparchialu dtto 20. Iuniu a. c. Nr. 2130 pentru deplinirea parochiei remase vacanta prin mórtea preotului Ioanu Popovicu din Nadabu, — si acum mai sporita cu jumetate din poporeni parochiei a 3-a redusa de acolo — asia cá comuna se fie inpartita in doue parochii egale se deschide concursu, cu terminu de alegere pe Duminec'a din 10. Septemvre st. v. a. c.

Emolumintele sunt:

1. Un'a sesiune pamentu estravilanu cu competinti'a pascuala tienatóre de aceea. — 2. Unu fondu intravilanu fara casa. — 3. Birulu si stolele indatinat in locu. — 4. Doue jugere pamentu aratoriu pentru dreptulu de lemnaritu.

Dela recurrenti se poftesce: se aiba testimoniu de cualificatiune pentru parochii de class'a I. (prima); adeverintia dela locurile unde pana aci au servitu si acelea pana in 3. Septemvre st. v. a. c. adresate comitetulu parochialu dln Nadabu, se-le substérna Domnului protopopu tractualu Petru Chirilescu, in Chitighazu (Kétegyháza,

cottulu Békés) éra sub durat'a concursului in vre'o Dumineca séu serbatóre sè se presenteze la st'a biserica din locu, pentru de a-si aretá desteritatea in celea rituali.

Nadabu, din sedinti'a comit. paroch., tîenutu la 30. Iuliu 1889.

Ioanu Popescu, m. p.,

presidele comitetului parochialu

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. protopresviteru.

—□—

Ne aflandu-se recurenti, cari se corespunda conditiunilor din concursulu publicatu in „Biserica si Scol'a“ Nrii 24, 25, si 26, pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a a II-a din Otlac'a prin acést'a se deschide concursu de nou — cu terminu de alegere pe Duminec'a din 3. Septemvre st. v. a. c. Dela recurenti se potesce, cá se fie preparandi absoluti, se aiba testimoniu de cualificatiune pentru statiune buna, asia si din limb'a magiara precumu: si atestatu de moralitate.

Emolumintele impreunate cu acestu postu invetiatorésca sunt: 300 fl. v. a., 20 fl. pentru familatie, 10 fl. pentru scripturisti a, 10 fl. pentru conferintia, 7 orgii de lemne, din cari are a-se incaldi si scól'a, cuartiru liberu si gradina de legumi, si $\frac{1}{4}$ sesiune de pamentu comasatu de class'a prima.

Recursele adresate comitetului parochialu din Otlac'a pana in 31. Augustu, au a-se trimite la Domnulu protopopu si Inspectoru de scóle Petru Chirilescu, in Chitighazu (Két-egyháza) si a-se presentá pana la diu'a alegerii, in vre'o Dumineca séu serbatóre pentru de a-si aretá desteritatea in tipicu si cantari.

Otlac'a, la 2. Augustu 1889.

Ioanu Franko, m. p.

presidele comitetului parochialu.

In contielegere cu mine: PETRU CHIRILESCU, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Din lips'a recurentiloru cu cualificatiunea ceruta nepotendu-se tinea alegerea de invetiatoriu la 16/28. Iuliu a. c. pre statiunea invetiatorésca gr.-o. rom. la scól'a I. inferióra in comun'a **Cenadulu-Serbescu** (ottulu Torontál) prin acést'a se deschide de nou concursu cu terminu de alegere pre 27-a lunei lui Augustu.

Emolumintele sunt tot acele ce au fost publicate in Nrii 26, 27, 28, alu fói ei „Biserica si Scol'a“, numai cu acei'a modificatiune, cá la alegere se vom dimiti si preparandi absoluti, cari vor produce testimoniu preparandialu, cu acei'a indatorire cá in decursu de unu anu se depuna esamenulu de cualificatiune prescrisu.

Din siedinti'a comitetului parochialu tîenuta la 31. Iuliu 1889 st. v.

Lax'a Niculasiu, m. p.

pres. com. par.

Cu invoirea mea: TEODORU POPOVICIU, m. p. inspectoru scolaru.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea definitiva a urmatóreloru posturi invetiatoresci din inspectoratulu Tincei, anume:

O Gepisiu, cu urmatórele emoluminte: cuartiru liberu, 8 jugere pamentu, 18 cubule bucate, 4 orgii lemne si 120 fl. v. a. bani gat'a.

Sititelec, cu salariu anualu de 300 fl. v. a. si 4 stangeni de lemne.

Recurintii vor avé a-si substerne recoursele ajustate cu documintele prescrise subscrisului inspectoru in Cséffa, in terminu de 30 zile dela prima publicare, avênd fiecare a-se presentá in cutare Dumineca séu serbatóre in

propusa-si statiune, spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Cséffa, 8. Augustu v. 1889.

Pentru comitetele parochiale:

Iosifu Vess'a, m. p.
ppresv. insp. scol.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din **Olcia**, cu terminu de alegere pe 3 15 Septemvre a. o.

Dotatiunea este:

1. In bani gat'a 100 fl. 2. 16 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruзу. 3. 8 jugere de pamentu aretoriu 4. 5. stangeni de lemne din cari e a se incaldi si scól'a 5. Veniturile cantorale. 6. Cuartiru in natura.

Recurentii pentru acestu postu se-si substérna petitiunile ajustate cu documintele necesarie la subsemnatulu protopresviteru in Ucrisiu (Ókrös) avendu si pana la alegere a se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre spre a-si aretá capacitatea in cantare si tipicu.

Olcia, 8/20. Augustu 1889.

Pentru comitetulu parochialu:

Petru Suciu, m. p.
protop. gr. or. ala Belinului.

—□—

Nr. 3213/1889.

Se publica concursu pentru unu stipendiu anualu de 120 fl. din fondatiunea „Faur.“

Sunt indreptatiti a recurge studenti gr. or. de nationalitate romana, cari frecventeza veri unu gymnasium publicu, academia seu universitate, scóle reale superióre, tehnica, politecnica, seu institutu teologicu ori pedagogicu. Au preferintia recurentii din famili'a Faur, respective Poinar, fora privire la clasele in cari studiéza. Competenti vor produce, a) carte de botez, b) certificatu despre seracia, c) testimoniu cu calculu eminentu despre progresulu facutu in anulu precedentu, d) certificatu despre starea sanitaria si purtarea morala. Recursele astfelu instruate sè se substérna la venerabiliulu Consistoriu roman gr.-or. in Orade pana la 3. Septemvre 1889. stilul vechiu.

Arad, la 2. August 1889.

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului.

—□—

Pentru deplinirea celoru doue parochii vacante de clas'a prima din **Igrisiu**, impreunate interimalu si cu invetiatori'a, se escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela datulu de adi.

Emolumentele impreunate cu aceste parochii sunt: câte un'a sesiune de pamentu, birulu preotiescu si stolele usuate.

Doritorii de a ocupá vre un'a din aceste parochii si-voru substerne recoursele loru adresate comitetului parochialu si instruate cu documintele de calificatiune pentru parochii de clas'a prima administratorului protopopescu Paulu Tempea in Toraculu-mare pana la terminulu indicatu, si totu de odata se voru presentá in vre o Dumineca sau serbatóre in santa biserica spre a si aretá desteritatea in rituale si predica.

Igrisiu, 4/16. Augustu 1889.

Pentru comitetulu parochialu:

Filipu Minda, m. p.
presiedinte.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, m. p. administratoru protopopescu.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala gr. or. din comun'a **Culediu**, inspect. Silindiei, cot. Aradului cu terminu de alegere pe 20 Augustu st. v. 1889.

Emoluminte: 1. In bani gata 200 fl. 2. 12. orgii de lemne. 3. $\frac{2}{4}$ sesiune de pamentu. 4. cuartiru liberu si gradina de legume.

Competentii voru produce atestatu: 1. Ca suntu romani de rel. gr. or. 2. Atestatu de conduita. 3. Testimoniu de cualificatiune invetiatorésca 4. Testimoniu de limba magiara. Competentii sunt avisati, a se presentá in vre-o dumineca séu serbatóre in sant'a biserica din Cuiediu pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele astfelu instruate, au a se substerne M. O. Dnu Acentiu Chiril'a inspectoru scolaru in Silind'a p. u. Taucz.

Cuiediu, la 1. Augustu 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: ACSENTIU CHIRIL'A, m. p. insp. scl.

—□—

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante de class'a a II-a din **Rachit'a**, — conformu decisului Venerabilului Consistoriu de dattulu 20. Iuniu. a. c. Nr. 2441. B. — se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **10 22 Septemvre a. c.**

Emolumintele impreunate cu acést'a parochie sunt:

1. Un'a sesiune parochiala de 30. jugere pamentu aratoriu in valóre de 300 fl. 2. Intravilanulu parochialu de 800 orgii in valóre de 10 fl. 3. Stolele parochiali in datinate si anume: a) dela inmormentari circ'a 90 fl. b) dela cununii circ'a 50 fl. c) dela boteze à 30 cr. circ'a 12 fl. d) Accidentiele cu ocaziunea amblarii cu crucea prin comuna circ'a 30 fl. e) Alte venite sperative 50 fl. — Sum'a 542 fl. —

Stolele se voru solvi dupa „Norm'a stolara“ votata de comitetulu parochialu si aprobata de sinodulu parochialu din locu, in siedinti'a din 19. Octomvre 1887.

Recurentii sunt pofiti a-si presentá recurrencele loru cuviintiosu adjustate parintelui protopopu tractualu Georgiu Creciunescu in Belincz p. u. Kiszetó pana inclusiv 7 19. Septemvre a. c. si a se presentá in vr'o Dumineca ori serbatóre in biserica locala spre a-si aretá desteritatea in cele rituale si in oratori'a bisericesca.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GEORGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din **Carpabetu**, tractulu Vasiconului, se escrie concursu cu terminu pana la **20 Augustu vechiu a. c.**

Emolumintele sunt:

a) 100 fl. in bani. b) 8 cubule de bucate. c) 8 stangeni de lemne. d) stolele cantorale. e) cuartiru liberu cu gradina.

Recursurile adjustate cu documintele recerute sunt a se trimitte pana la terminulu indicatu subscrisului in Beiusiu.

Beiusiu, 31. Iuliu v. 1889.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte:

Vasiliu Pap, m. p.
prot. Vasiconlui.

—□—

Pentru statiunea invatiatorésca din comun'a **Bratc'a**, inspectoratulu Pestesiuului Cottulu Bihoru se escrie concursu cu terminu de alegere pe Dumineca in **20 Augustu (1-a Septemvre.)** in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt:

a) In bani gata 280 fl. v. a. b) cortelu liberu de elas'a prima cu unu intravilanu $\frac{1}{4}$ jugeru ér estravilanulu

$\frac{1}{2}$ jugeru de pamentu. c) lemne de incalditu cate va cere trebuintia, aceste tóte computate in bani pestrecu sum'a de 300 fl. v. a.

Dela recurrenti se pretinde, a) testimoniu preparandialu. b) testimoniu de cualificatiune cu succesu bunu, — totu astfelu si din limb'a magiara.

Recursele adjustate cuviinciosu, si adresate catra comitetulu parochialu se se trimita subscrisului in Lugasiulu de susu p. u. Élesd — ér recurrentii au se se presente die in vre-o Dumineca, ori serbatóre in biserica din Bratc'a spre a se face cunoscutu poporului.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TEODORU FILIPU, m. p. protopopu inspectoru de scóle.

—□—

Resignandu dela postulu seu invetiatorescu, fostulu invetiatoriu Simionu Pavel, — prin acést'a se escrie concursu pentru indeplinirea definitiva a postului invetiatorescu dela scól'a gr. or. romana din filial'a comuna **Constanti'a**, apartienatorie de biserica opidului Comlosiulu-mare, cu terminu de alegere pe **29 Augustu st. vechiu 1889.**

Emolumintele sunt: a) in bani gat'a 63 fl. v. a. b) 30 chible grâu. c) dela fie-care inmormentare ori parastasu 20 cr. d) pae câte se vor recere pentru incaldirea localitáti de invetiamentu si a invetiatorului, e) cortelu liberu cu 1 chilie, culina si gradina de legume, f) 3 jugere de pamentu aratoriu, si anume: dóue dela comuna si unulu dela domeniu, g) dela domeniu 4 orgii de lemne si h) tot dela domeniu 5 fl. si 04 cr. v. a. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu se aviseza a-si trimitte recurrencele instruite conform stat. org. M. On. Dnu inspectore cercualu Paul Tempea, in Toraculu-mare, cot. Torontal, adresate catra comisiunea scolaru in Constanti'a pana in 29. Augustu st. v. a. c. si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in biserica gr. or. romana din Comlosiulu-mare, spre a se face cunoscutu comunei si se dovedésca desteritatea in cantare.

Datu din siedinti'a comisiunei scolare gr. or. rom. din Constanti'a tienuta la 6/18. Iuniu 1889.

Iulianu Bogdanu, m. p.
parochu ases. consist. pres. com. scl.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Se escrie concursu la statiunea invetiatorésca din **Hasmasiu**, cu dotatiunea:

I. Dela comun'a Hasmasiu.

a) in bani gat'a 18 fl; b) din cas'a dominiala a episcopului latinu 37 fl. 24 cr; c) 14 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruzu; d) 6 stângini de lemne pentru incalditu; e) dela fie-care numeru de casa un'a portia de fenu; f) dela inmormentari 20 cr.

II. Dela fili'a B.-Uvrissiu.

a) in bani gat'a 20 fl; b) 5 cubule bucate $\frac{1}{2}$ grâu, $\frac{1}{2}$ cucuruzu; c) 1 stangina de lemne; d) dela inmormentari 20 cr. — In Hasmasiu, cuartiru cu gradina de legume.

Competentii pentru acestu postu se-si adreseze suplicele adjustate cu documintele necesarie **pana la 20. August v. a. c.**, când va fi alegerea, la subsemnatulu protopresviteru in Ucurissiu, (Ókrös.)

Hasmasiu, 10. Iuliu 1889.

Pentru comitetulu parochialu:

Petru Suciú, m. p.
ppresviterula gr. or. al Belilui.